

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บ การบันทึกการประมวลผล การเสนอผล และการสื่อสารข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งกำลังมีบทบาทสำคัญมากในโลกปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศกล่าวถึงโดยกว้างแล้วจะหมายถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสาร ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารโดยผ่านข่ายงานคอมพิวเตอร์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกันจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่งได้โดยง่ายและสะดวกรวดเร็วข่ายงานที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางทั่วโลกคือ อินเทอร์เน็ต (กิดานันท์ มลิทอง) [1] ในโลกยุคปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตของคนทุกเพศทุกวัยมากขึ้นเรื่อย ๆ พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีทางการสื่อสาร โทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ อาทิเช่น โทรเลข โทรสาร โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ ได้ถูกนำมาใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น (กฤษณา บุตรปาละ) [2] โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยผ่านทาง การติดต่อสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะเป็นระบบเครือข่ายเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกันภายใต้หลักเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ที่เรียกว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งบุคคลไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของโลกก็สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทันที และตลอดเวลา (กาญจนา ภู่วรรณ) [3]

ระบบสารสนเทศ (Information System) มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอย่างมาก การเตรียมกำลังคนและการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ และเกิดทักษะในการทำงาน และประกอบอาชีพ จึงมีความสำคัญ และจำเป็นที่องค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการวางแผนกำหนดนโยบายและบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลเหมาะสมสอดคล้องสัมพันธ์กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (จิตรลดา กลางเคี่ยม) [4]

เทคโนโลยีสารสนเทศหรือ Information Technology ที่มักเรียกว่า (IT) นั้นเป็นการผสมผสานการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีคมนาคมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจัดกระทำกับข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ต่อหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งการนำเสนอข้อมูลไปใช้นั้น จะเป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กรที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรวดเร็ว และการใช้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีระ จันทร์คง) [5] ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้โลกปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคของการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อันส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการทุกด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในความเป็นอยู่ของคนเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังเห็นได้จากการดำรงชีวิตของทุกคนที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การแพทย์ การพาณิชย์ธุรกิจบันเทิง การศึกษา การสื่อสาร ฯลฯ (กิดานันท์ มลิทอง) [6]

ประโยชน์ของเทคโนโลยีดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานศึกษาจะต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นแล้ว สถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของตนให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากร สามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานผู้ศึกษาในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อจะนำมาเป็นข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงาน มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1.3.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา การวางแผนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงาน มหาวิทยาลัย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1.4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานมหาวิทยาลัย ที่สังกัดคณะหรือหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม รวมทั้งสิ้น จำนวน 367 คน

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับสำรวจการใช้สารสนเทศศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

1.6 สมมติฐานการวิจัย

พนักงานมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีพฤติกรรมการรับข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 พฤติกรรมการรับข่าวสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานมหาวิทยาลัย หมายถึง การศึกษาการกระทำหรือการแสดงออกในการรับข้อมูล ข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสาร ตามความต้องการของพนักงานมหาวิทยาลัย แต่ละบุคคล 3 ด้าน ได้แก่

1.7.1.1 ด้านการรับข่าวสาร หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการได้รับข้อมูลข่าวสารของพนักงานมหาวิทยาลัยผ่านเครื่องมือ และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีระบบ โดยมีสถานที่ให้บริการ และช่วยเหลือในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ วิกิทัศน์ตามอัชชาติ (VDO) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

1.7.1.2 ด้านประโยชน์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการรับความรู้ การพัฒนาความรู้ความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนางานและพัฒนาดตนเอง โดยมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ตลอดจนเครื่องมือ อุปกรณ์การสื่อสาร ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน มีการนำเอาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น การรับ-ส่งข้อความผ่านระบบไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail)

1.7.1.3 ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการส่งเสริมการทำงาน ให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการรับข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลก มีบทบาทและความจำเป็นในการดำเนินชีวิตปัจจุบัน

1.7.2 พนักงานมหาวิทยาลัย หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงานในมหาวิทยาลัย โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือรายได้ของมหาวิทยาลัย